

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Κέττηρος, πρόεδρος

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Νίκος Γεωργίου

Μιχάλης Γιακουμή

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 16^{ης} Μαΐου και 24^{ης} Οκτωβρίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καθώς και της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ).

Η Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων (ΥΜΑΠΕ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστοφίδης, Γιώργος Κάρουλλας, Ζαχαρίας Κουλίας, Σωτήρης Ιωάννου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 16 του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, είναι η ρύθμιση των περιπτώσεων παραχώρησης σε δικαιούχους εκτοπισθέντες σύμβασης μίσθωσης από τη Δημοκρατία,

οικιστικής μονάδας που έχει ανεγερθεί εξ ολοκλήρου ή μερικώς σε τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας περιουσία που δεν έχει απαλλοτριωθεί ή αποκτηθεί με ιδιωτική συμφωνία και χρησιμοποιείται ως η μόνιμη κατοικία τους, ώστε η σύμβαση μίσθωσης να παραχωρείται με κριτήριο τον χρόνο θανάτου τους και κατά πόσο η συγκεκριμένη οικιστική μονάδα βρίσκεται σε κυβερνητικό οικισμό ή σε συνοικισμό αυτοστέγασης.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι με την τροποποίηση των υπό αναφορά κανονισμών επιδιώκεται:

1. ο καθορισμός της ερμηνείας του όρου «δικαιούχος μίσθωσης» με κριτήριο τον χρόνο θανάτου του και κατά πόσο η συγκεκριμένη οικιστική μονάδα βρίσκεται σε κυβερνητικό οικισμό ή σε συνοικισμό αυτοστέγασης,
2. η ρύθμιση για μεταβίβαση του εμπράγματος δικαιώματος της μίσθωσης της οικιστικής μονάδας σε εξαιρετικές περιπτώσεις σοβαρών προβλημάτων υγείας του δικαιούχου προσώπου ή συζύγου ή τέκνου αυτού και στις περιπτώσεις διευθέτησης οικονομικών διαφορών λόγω διαζυγίου του δικαιούχου μίσθωσης κατόπιν απόφασης του Κηδεμόνα,
3. η ρύθμιση κληρονομικής διαδοχής του εμπράγματος δικαιώματος της μίσθωσης της οικιστικής μονάδας με κριτήριο τον χρόνο θανάτου του δικαιούχου προσώπου,
4. η παραχώρηση της οικιστικής μονάδας σε δικαιούχο μίσθωσης, έστω και αν ο δικαιούχος μίσθωσης δεν διαμένει σε αυτήν.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου και ως εκ τούτου μπορούν να οδηγηθούν στην ολομέλεια του σώματος προς έγκριση.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΠ ανέφερε ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η εισήγηση της επιτροπής για συμπερίληψη προνοιών

στο κείμενο των κανονισμών ώστε αυτοί να εφαρμόζονται και για εγκλωβισμένα πρόσωπα δεν έγινε αποδεκτή από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο γενικός διευθυντής του του οποίου με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2023, επισήμανε μεταξύ άλλων ότι το 2018 αποφασίστηκε όπως εξετάζεται, έπειτα από σχετικό αίτημα των ενδιαφερόμενων εγκλωβισμένων σε μεμονωμένες περιπτώσεις, η διάθεση κενών οικιστικών μονάδων που βρίσκονται σε κυβερνητικούς οικισμούς για σκοπούς προσωρινής διαμονής τους χωρίς την ανάγκη αναθεώρησης της ισχύουσας πολιτικής και του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια επιστολή, το εν λόγω υπουργείο κατέληξε στο ότι οποιαδήποτε τροποποίηση των κανονισμών για παραχώρηση τίτλου ιδιοκτησίας οικιστικής μονάδας σε εγκλωβισμένα πρόσωπα τα οποία διαμένουν προσωρινά σε αυτήν, όταν επισκέπτονται προσωρινά τις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, και τα οποία λαμβάνουν κρατική βοήθεια θα αποτελούσε άνιση μεταχείριση των προσφύγων.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της πιο πάνω επιστολής, δεν συμπεριέλαβε στις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών τα εγκλωβισμένα πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επέφερε νομοτεχνικές αλλαγές στους κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί των κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

21^η Νοεμβρίου 2023
Αρ. Φακ.: 23.03.060.003-2023

ΣΚ/ΜΒ/ΡΠ